

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2011. gada 3. jūnijs)

par jaunu tiesību aktu attiecībā uz kredītu reģistru

(CON/2011/47)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2011. gada 6. aprīlī saņēma Latvijas Bankas lūgumu sniegt atzinumu par kredītu reģistra likuma projektu (turpmāk – "likumprojekts").

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, un Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem¹ 2. panta 1. punkta trešo ievilkumu, jo likumprojekts attiecas uz Latvijas Banku. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Likumprojekta mērķis

Likumprojekta galvenais mērķis ir veicināt finanšu stabilitāti, nodrošināt kredītiestādēm un citām finanšu iestādēm papildu iespējas novērtēt savu esošo un iespējamo klientu kredītspēju. Likumprojekts konsolidē kredītu reģistra regulējumu, kas pašlaik iekļauts Kredītiestāžu likumā², Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā³ un Krājaizdevu sabiedrību likumā⁴. Turklāt tas novērš neatbilstības un paredz papildu noteikumus. Tāpat likumprojekts nodrošinās nacionālajai uzraudzības iestādei (Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (FKTK)), papildu tiesības saņemt datus, kas nepieciešami tās uzraudzības uzdevumu izpildei, un Latvijas Bankai – datus, kas nepieciešami finanšu statistikai un makroekonomikas analīzei. Likumprojektā paturēts spēkā Latvijas Bankas uzdevums uzturēt kredītu reģistru, kā arī pieņemt sīkāk izstrādātus noteikumus šī uzdevuma izpildei.

2. Vispārīgi apsvērumi

ECB atzinīgi novērtē likumprojektu. Pašlaik citos tiesību aktos iekļauto kredītu reģistra noteikumu konsolidācija veicinās caurredzamību un stiprinās juridisko noteiktību. Likumprojekts uzlabos gan kredītriska pārvaldību katrā atsevišķā finanšu iestādē, gan risku novērtējumu attiecībā uz finanšu nozari

¹ OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.

² Kredītiestāžu likuma 106¹. pants.

³ Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma 29³. pants.

⁴ Krājaizdevu sabiedrību likuma 27¹. pants.

kopumā. Tāpat likumprojekts palīdzēs īstenot FKTK veikto kredītiestāžu uzraudzību, kā arī Latvijas Bankas uzdevumu sekot finanšu tirgus attīstībai⁵.

3. Īpaši apsvērumi

- 3.1. ECB ļoti atzinīgi vērtē likumprojekta mērķi veicināt finanšu stabilitāti, a) nodrošinot FKTK papildu iespējas iegūt finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku uzraudzībai vajadzīgo informāciju, b) ļaujot Latvijas Bankai izmantot kredītu reģistra datus statistikas nolūkiem un c) dodot abām iestādēm tiesības saņemt datus makroekonomikas analīzei⁶.
- 3.2. ECB atzīmē, ka saskaņā ar likumprojekta 3. pantu Latvijas Banka turpinās uzturēt kredītu reģistru, Latvijas Bankai piederēs tā tehniskais nodrošinājums un tā atbildēs par kredītu reģistra attīstību un drošību. Attiecībā uz šo Latvijas Bankas uzdevumu finansēšanu ECB atgādina par finansiālās neatkarības principu, saskaņā ar kuru nacionālās centrālās bankas rīcībā jābūt pietiekamiem līdzekļiem, lai veiktu ne tikai ar ECBS saistītus, bet arī nacionālus uzdevumus, piemēram, pārvaldes un darbības finansēšanu⁷. ECB uzskata, ka likumprojekts nedod iemeslu bažām šajā sakarā, jo tas ļauj Latvijas Bankai prasīt maksu par reģistra izmantošanu, lai segtu ar tā uzturēšanu saistītās izmaksas⁸.
- 3.3. ECB atzinīgi vērtē likumprojekta noteikumus, kas ļauj Latvijas Bankai reģistrā iekļautos datus sniegt Latvijas un ārvalstu iestādēm saskaņā ar kredītiestāžu uzraudzību un valsts statistiku regulējošo tiesību aktu prasībām⁹.
- 3.4. ECB saprot, ka Latvijas Bankai saglabātas tiesības paredzēt sīki izstrādātus noteikumus par reģistrā iekļaujamo un no reģistra izsniedzamo datu saturu, kā arī par datu iesniegšanas un saņemšanas procedūru¹⁰. Turklāt ECB saprot, ka pašlaik spēkā esošie noteikumi¹¹ tiks grozīti, lai atspoguļotu ar likumprojektu ieviestās izmaiņas.

Šo atzinumu publicēs ECB interneta lapā.

Frankfurtē pie Mainas, 2011. gada 3. jūnijā

[paraksts]

ECB prezidents

Jean-Claude TRICHET

⁵ Šis uzdevums noteikts likuma "Par Latvijas Banku" 41. pantā.

⁶ Likumprojekta 2. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunkts.

⁷ Sk. ECB 2010. gada maija Konverģences ziņojumu, 21. lpp., un Atzinumu CON/2011/5, 3.1. punktu.

⁸ Likumprojekta 30. pants.

⁹ Likumprojekta 4. panta 4. punkts.

¹⁰ Likumprojekta 10., 13. un 17. pants.

¹¹ Latvijas Bankas Kredītu reģistra noteikumi.